

DYR SOM LIDER ER ET OFFENTLIG ANSVAR

Helgeland Arbeiderblad av 21.10.04 skriver om fem eller 6 katter i Vefsn kommune som har blitt hjemløse fordi eieren har reist ifra dem. Dyrevenner har matet kattene men kan av praktiske årsaker ikke ta dem til seg. De frykter nå at kattene skal gå en hard vinter i møte og dø en langsom og pinefull død av sult, kulde og sykdommer. Distriktssjef Hege Osen Rein fjell i Mattilsynet Midt-Helgeland uttaler : "Vi har ikke ansvar for å fange dem inn, men vi kan sørge for å avlive dem vederlagsfritt." Til det er å si at disse kattene fortsatt har en kjent eier. Men eieren har reist ifra kattene og overlatt dem til lidelse. Å reise fra katter uten å sørge for tilstrekkelig tilsyn og omsorg er straffbart i henhold til en uttalelse fra Landbruksdepartementet. Det er Mattilsynet ved dyrevernnemnda som har ansvar for eide dyr som eier utsetter for lidelse. Eierne burde for lengst ha blitt straffeforfulgt, og kattene burde ha blitt tatt hånd om av dyrevernnemnda.

Driftssjef Torbjørn Sparby i Vefsn kommune innrømmer at han ikke vet hvilken lovhjemmel han skal bruke. Dyrevernslovens par. 2 og 6 dekker den lidelse som disse kattene går gjennom. Et samarbeid mellom den statlige dyrevernnemnda og kommunen er helt naturlig i dette tilfellet.

Staten har faktisk erkjent ansvar for hjemløse dyr i en rapport fra en tverrfaglig arbeidsgruppe oppnevnt 6. august 1998 av Statens dyrehelsetilsyn (nå Mattilsynet) etter anmodning fra Landbruksdepartementet. Rapporten konkluderer med at Staten bør bidra med 50 millioner kroner over en femårsperiode til praktisk og forebyggende arbeide for å redusere antallet hjemløse katter.

Landbruksdepartementet er høyeste organ for dyrevern i Norge. Departementet har delegert denne myndighet til Mattilsynet som ble opprettet og trådte i kraft 01.01.2004. Kommunalt består dyrevernet av det lokale Mattilsynet som utnevner dyrevernnemnder. Medlemmene i nemndene består av offentlig oppnevnte privatpersoner. Disse får time- og kjøregodtgjørelse for å hjelpe dyr i nød. I henhold til Dyrevernslovens § 6, Hjelpeplikten, har enhver, inkludert nemndene, plikt til å hjelpe dyr som lider. **Denne plikten kommer tydelig frem i forarbeidene til Dyrevernsloven, Ot. prp. nr. 27.** Stortinget pålegger der Staten plikt til å betale både for å hjelpe dyret til å bli frisk igjen eller til avliving dersom dyret ikke kan bli frisk igjen. Dyrevernslovens § 6, Hjelpeplikten, har imidlertid i strid med Stortingets vilje, hittil blitt praktisert slik av de statlige dyrevernnemndene at et sykt dyr får ingen behandling. Det gjøres heller ikke noe forsøk på å skaffe dyret et nytt hjem dersom dyret er kommet bort fra eier og eier ikke kan oppspores. Dyrevernslovens påbud om plikt til å hjelpe, er således ikke tilgodesett. Den eneste "hjelp" dyrevernnemnda tilbyr er å drepe dyret og frarøve dyret det eneste det eier, livet.

Dyrebeskyttelsen og de frivillige dyrevernorganisasjonene, som arbeider gratis i sin fritid og bruker av egne private midler, er de eneste som i dag oppfyller Dyrevernslovens § 6 og hjelper dyr i nød og som skaffer hjemløse dyr nye hjem. I 2003 hadde således Dyrebeskyttelsen Oslo og Akershus (ikke dyrevernnemnda som Aftenposten skriver) i forvaring 785 katter og 28 kaniner.

Praksisen med ikke å avsette midler til å hjelpe hjemløse kjæledyr, samt mangel på forebyggende og avhjelpende tiltak for dette omfattende og underkjente dyrevernproblemet, bør opphøre. Tusenvis av katter og andre kjæledyr blir forlatt eller kommer bort, uten at de får den hjelp dyrevernsloven krever.

Bodil Eikeset
Leder Norsk Huskattforening